

Bruxelles, 12. listopada 2026.
(OR. en)

14367/26

ENV 1222
CLIMA 532

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	14227/26 + ADD 1
Predmet:	Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti (CBD) (Erevan, Armenija, 19. – 30. listopada 2026.): a) Sedamnaesta sjednica Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti (COP 17) b) Dvanaesta sjednica Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti (COP-MOP 12) c) Šesta sjednica Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Protokola iz Nagoye o pristupu i podjeli dobiti (COP-MOP 6) – zaključci Vijeća

Za delegacije se u Prilogu nalaze zaključci Vijeća o navedenom predmetu kako ih je Vijeće odobrilo na 4200. sastanku održanom 12. listopada 2026.

KONVENCIJA O BIOLOŠKOJ RAZNOLIKOSTI (CBD)

**Priprema sedamnaeste sjednice Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti
(COP 17)**

**Priprema dvanaeste sjednice Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja
služi kao sastanak stranaka Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti (COP-MOP 12)**

**Priprema šeste sjednice Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi
kao sastanak stranaka Protokola iz Nagoye o pristupu i podjeli dobiti (COP-MOP 6)**

(Erevan, Armenija, 19. – 30. listopada 2026.)

– Zaključci Vijeća –

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

PODSJEĆAJUĆI na svoje zaključke:

naslovljene „Konvencija o biološkoj raznolikosti: Priprema šesnaeste sjednice Konferencije stranaka (COP 16) Konvencije o biološkoj raznolikosti; Priprema jedanaeste sjednice Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti (COP-MOP 11); Priprema pete sjednice Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti koja služi kao sastanak stranaka Protokola iz Nagoye o pristupu i podjeli dobiti (COP-MOP 5) (Cali, Kolumbija, 21. listopada – 1. studenoga 2024.)”¹;

naslovljene „Bioraznolikost – potreba za hitnim djelovanjem”²;

naslovljene „Priprema globalnog okvira za biološku raznolikost nakon 2020. – Konvencija o biološkoj raznolikosti”³;

¹ ST 14480/24.

² ST 12210/20.

³ ST 15272/19 + COR 1.

o energetskej i klimatskoj diplomaciji EU-a⁴;

naslovljene „Strateški okvir za konkurentno i održivo biogospodarstvo EU-a”⁵;

o autohtonim narodima⁶;

ISTIČUĆI da je gubitak bioraznolikosti i dalje egzistencijalna globalna prijetnja čovječanstvu, PREPOZNAJUĆI da su bioraznolikost, hrana, voda, zdravlje i klimatske promjene međusobno povezani i da je za ostvarivanje Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala potrebno sveobuhvatno, integrativno i komplementarno djelovanje unutar sektora i među njima, u skladu s pristupom koji se zasniva na povezanosti, kako bi se povećala sinergija i smanjili kompromisi te NAGLAŠAVAJUĆI potrebu za transformativnim promjenama kako bi se otklonili izravni i neizravni uzroci gubitka bioraznolikosti;

PREPOZNAJUĆI temeljnu važnost zdravih ekosustava i bioraznolikosti za zdravlje, dobrobit, sigurnost opskrbe hranom, prehranu, radna mjesta i održive izvore prihoda, kao i za dugoročnu gospodarsku i društvenu stabilnost;

POTVRĐUJUĆI da zdravi ekosustavi štite od prirodnih opasnosti i katastrofa i doprinose nacionalnoj sigurnosti te da zaštita, obnova i održivo korištenje bioraznolikosti mogu pomoći u očuvanju nacionalne i gospodarske sigurnosti i povećanju otpornosti;

DUBOKO ZABRINUTO zbog ozbiljnosti i hitnosti koje proizlaze iz međuvisnih globalnih kriza u području gubitka bioraznolikosti, klimatskih promjena, onečišćenja, ekosustava, degradacije zemljišta, vode i oceana, uključujući deforestaciju, dezertifikaciju i suše, kao i ekstremne šumske požare, toplinske valove i porast temperature mora; POTVRĐUJE predanost rješavanju tih međusobno povezanih kriza na sveobuhvatan, integriran i koherentan način koji obuhvaća uzajamno korisne strategije sa snažnim društvenim i okolišnim zaštitnim mjerama;

⁴ ST 8417/26.

⁵ ST 7397/26.

⁶ ST 8814/17.

POZDRAVLJAJUĆI Globalno izvješće o zajedničkom napretku u provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala te znatan broj ažuriranih ili revidiranih nacionalnih strategija i akcijskih planova za bioraznolikost i ciljeva koji su usklađeni s Globalnim okvirom za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala otkako je donesen, kao i velik broj sedmih nacionalnih izvješća koja su dostavile stranke Konvencije, te PONOVRNO ISTIČUĆI da stranke koje to još nisu učinile hitno trebaju dovršiti i dostaviti svoje nacionalne strategije i akcijske planove za bioraznolikost i sedmo nacionalno izvješće;

UVAŽAVAJUĆI Uredbu (EU) 2024/1991 o obnovi prirode, u skladu s kojom se izrađuju nacionalni planovi obnove i osmišljavaju postupci provedbe kao važan doprinos EU-a i njegovih država članica provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala;

PREPOZNAJUĆI napredak u mobilizaciji financijskih sredstava iz svih izvora te istodobno ISTIČUĆI da još nije sigurno je li dosegnuta ključna etapa za 19. cilj do 2025.;

SVJESNO važnosti pokretanja djelovanja svih stranaka i nedržavnih aktera, među ostalim putem partnerstava, koalicija i inicijativa, kako bi se bioraznolikost uključila u sva područja, a provedba Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala ubrzala te POZDRAVLJAJUĆI obveze nedržavnih aktera kao doprinose provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala;

PREPOZNAJUĆI potrebu za okvirima politika te pravnim i regulatornim okvirima kojima se stvaraju poticajna okružja za usklađivanje poslovnog i financijskog sektora s ciljevima Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala te potrebu za očuvanjem, obnovom i održivim korištenjem bioraznolikosti i njezinih usluga ekosustava;

PONOVRNO POTVRĐUJUĆI našu zajedničku predanost učinkovitom multilateralizmu u čijem su središtu Ujedinjeni narodi i PODSJEĆAJUĆI na središnju ulogu Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala kao okvira koji obuhvaća cijeli sustav, UN, cijelo društvo i sve razine vlasti;

PONOVO NAGLAŠAVAJUĆI da su pristup utemeljen na ljudskim pravima, pravičnost i rodna ravnopravnost ključni za provedbu Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala;

PONOVNO POTVRĐUJUĆI važnost jačanja sinergije i suradnje na svim razinama među konvencijama iz Rija i s drugim multilateralnim sporazumima o zaštiti okoliša te ISTIČUĆI potrebu za ubrzanim djelovanjem u svim sektorima i među njima, osobito s pomoću prirodnih rješenja i pristupa utemeljenih na ekosustavima, uz primjenu pristupa ekosustava iz Konvencije, kojima se doprinosi ostvarenju ciljeva Pariškog sporazuma;

PONOVNO ISTIČUĆI da je predano pouzdanom i učinkovitom globalnom pregledu zajedničkog napretka u provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala koji bi doveo do obnove političkog zamaha i ubrzanja provedbenih mjera za postizanje ciljeva Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala za 2030.;

POZDRAVLJAJUĆI ambiciju Republike Armenije da poveća političku vidljivost konferencije COP 17, među ostalim putem Erevanskog puta za ubrzanje provedbe Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala te da osigura da konferencija COP 17 rezultira uspješnim globalnim pregledom kako bi se doprinijelo ubrzanju provedbe Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala i ostvarenju njegovih ciljeva te IZRAŽAVAJUĆI ZADOVOLJSTVO naglaskom koji Republika Armenija u vezi s globalnim pregledom i konferencijom COP 17 stavlja na uključivo sudjelovanje i ambiciozne ishode usmjerene na djelovanje;

NAGLAŠAVA da se za potrebe ovih zaključaka Vijeća izraz „autohtoni narodi i lokalne zajednice” upotrebljava ne dovodeći u pitanje nastavak upotrebe dogovorene terminologije iz odluke XII/12 Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti u dokumentima povezanim s Konvencijom o biološkoj raznolikosti, do budućih pregovora o tom pitanju;

PONOVNO odlučno osuđuje agresivni rat Rusije protiv Ukrajine, koji predstavlja očito kršenje međunarodnog prava, među ostalim Povelje UN-a; PONOVNO IZRAŽAVA veliku zabrinutost zbog stanja na Bliskom istoku, koju je Europsko vijeće iskazalo u svojim zaključcima iz lipnja 2026.;

POGLAVLJE I. – KONVENCIJA O BIOLOŠKOJ RAZNOLIKOSTI

UBRZANJE PROVEDBE GLOBALNOG OKVIRA ZA BIORAZNOLIKOST IZ KUNMINGA I MONTREALA

1. PONOVRNO POTVRĐUJE predanost potpunoj provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala;
2. IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO dosad nezabilježenom razinom angažmana koju je potaknuo Globalni okvir za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala i predanošću stranaka i dionika njegovoj provedbi, što je istaknuto u Globalnom izvješću i potvrđeno velikim brojem podnesenih nacionalnih izvješća i nacionalnih strategija i akcijskih planova za bioraznolikost te istodobno ISTIČE da treba unaprijediti kvalitetu i potpunost izvješćivanja kako bi se dodatno olakšalo ocjenjivanje napretka u ostvarivanju ciljeva Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala;
3. POTVRĐUJE da je postignut napredak u provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala, no UJEDNO JE SVJESNO da ciljeve i misiju za 2030. ni ciljeve za 2050. neće biti moguće ostvariti bez ubrzanja mjera i napora ni bez hitnog otklanjanja preostalih prepreka i nedostataka;
4. UVIĐA da hitno treba ubrzati i ojačati provedbu Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala i NAGLAŠAVA važnost veće političke volje i ambicioznosti za ubrzanje provedbe i uklanjanje nedostataka kako bi se u preostalom vremenu ostvarili ciljevi za 2030. i za 2050. te postigla tri cilja Konvencije;
5. PREPOZNAJE kontinuiranu važnost daljnje operacionalizacije i upotrebe okvira za praćenje Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala te ISTIČE da bi u mehanizmima praćenja i izvješćivanja trebalo iskoristiti postojeće informacije i postupke, ako je to moguće, kako bi se izbjeglo udvostručavanje i smanjilo dodatno administrativno i financijsko opterećenje za njegove stranke;

6. POZIVA na pojačani rad na uključivanju bioraznolikosti u sve razine vlasti i društva, politike i sektore te među njima i NAGLAŠAVA ključnu ulogu koju u vezi s time ima privatni sektor;
7. IZRAŽAVA ZADOVOLJSTVO otvorenosti i konstruktivnom prirodom Dijaloga iz Kunminga, među ostalim u pogledu mogućih daljnjih mjera slijedom globalnog pregleda;
8. ISTIČE važnost koju odašiljanje cjelovitih poruka usmjerenih na djelovanje ima za ubrzavanje provedbe Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala, posebno kad su posrijedi ciljevi u vezi s kojima je ostvaren najmanji napredak;
9. POTVRĐUJE da su pojačana međunarodna suradnja, unapređivanje mjera i napora te jačanje načina provedbe važni za potpunu i učinkovitu provedbu Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala;
10. NAGLAŠAVA ono što je već navedeno u Globalnom izvješću o zajedničkom napretku u provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala: da je potrebno ojačati mjere kojima se uklanjaju izravni i neizravni uzroci gubitka bioraznolikosti, među ostalim uzroci koji i dalje podrivaju napredak u provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala, te da se u nacionalnim ciljevima općenito na takvim uzrocima još ne radi na odgovarajući način, zbog čega su potrebni veća koherentnost politika, vodeći računa o nacionalnim okolnostima, i intenziviranje transformativnih mjera;
11. ISTIČE važnost pristupa koji obuhvaća sve razine vlasti i cijelo društvo za provedbu Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala;
12. NAGLAŠAVA da je potpuno i učinkovito sudjelovanje nedržavnih aktera, osobito autohtonih naroda i lokalnih zajednica, žena i mladih, uvažavajući njihove uloge, ključno za potpunu i učinkovitu provedbu Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala;

13. ISTIČE važnost rodne ravnopravnosti i rodno osjetljive provedbe Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala te osiguravanja uključivog pristupa utemeljenog na ljudskim pravima i NAGLAŠAVA da rodne perspektive treba integrirati u politike, strategije, planove, mjere, programe i financijske aranžmane povezane s bioraznolikošću na svim razinama, da treba smanjiti nejednakosti i promicati pravično, potpuno i učinkovito sudjelovanje i zastupljenost autohtonih naroda i lokalnih zajednica, žena i djevojčica, mladih, osoba s invaliditetom i drugih relevantnih dionika u postupcima donošenja politika i odluka povezanih s bioraznolikošću;
14. SVJESNO JE ključnih alata koji već postoje na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini za potporu provedbi, osobito nacionalnih strategija i akcijskih planova za bioraznolikost, te ISTIČE da nacionalni planovi za financiranje bioraznolikosti ili slični instrumenti, postojeći programi rada Konvencije o biološkoj raznolikosti i druge inicijative doprinose provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala i Konvencije te NAGLAŠAVA da su njihovo ažuriranje i jačanje njihove provedbe i dalje važan doprinos provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala i Konvencije o biološkoj raznolikosti;
15. ISTIČE ulogu i važnost pouzdane znanstvene baze dokaza za oblikovanje politika na temelju najboljih dostupnih znanstvenih spoznaja, zajedno s vrijednim doprinosom tradicionalnog znanja kao temelja za ambicije i učinkovitu provedbu te POZIVA NA daljnje jačanje suradnje između Međuvladine platforme o znanosti i politikama o bioraznolikosti i uslugama ekosustava (IPBES) i Konvencije o biološkoj raznolikosti, kao i na veće oslanjanje na nalaze IPBES-a za potporu provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala;
16. NAGLAŠAVA da treba nastaviti suradnju s drugim platformama o znanosti i politikama, među ostalim Međuvladinim panelom o klimatskim promjenama i Međuvladinim panelom za znanost i politike o kemikalijama, otpadu i onečišćenju;
17. ISTIČE potrebu za jasnim i koherentnim postupkom daljnjeg djelovanja na temelju prvog globalnog pregleda provedbe kako bi se osigurao kontinuitet s drugim globalnim pregledom provedbe, kao i za jasnim hitnim i koherentnim mjerama za što skorije ubrzanje provedbe Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala u preostalom vremenu;

18. POZDRAVLJA uspostavu regionalnih i podregionalnih centara za potporu tehničkoj i znanstvenoj suradnji i POZIVA na njihovu potpunu operacionalizaciju kako bi se ubrzala potpora provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala;
19. POZIVA na bližu i intenzivniju suradnju i jačanje sinergije među trima konvencijama iz Rija, kao i s drugim multilateralnim sporazumima o zaštiti okoliša povezanim s bioraznolikošću, u okviru njihovih mandata, putem dosljedne provedbe Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala, Pariškog sporazuma i Strateškog okvira Konvencije Ujedinjenih naroda o suzbijanju dezertifikacije (UNCCD) za razdoblje 2018. – 2030., među ostalim tako da se ojačaju uloga i funkcija Zajedničke skupine za vezu konvencija iz Rija i Skupine za vezu za bioraznolikost, kako bi se dodatno unaprijedila sinergija i povećala suradnja na nacionalnoj razini, posebno na razvoju, preispitivanju i provedbi relevantnih ciljeva, strategija i akcijskih planova, praćenju i izvješćivanju;
20. NADALJE ISTIČE važnost jačanja integriranih pristupa kojima se uzima u obzir međupovezanost bioraznolikosti, klime, onečišćenja, vode i degradacije zemljišta, među ostalim s pomoću prirodnih rješenja i pristupa utemeljenih na ekosustavu te u prekograničnom kontekstu;
21. POZIVA I na jačanje aktualnih napora stranaka, upravljačkih tijela i tajništava drugih konvencija iz Rija, konvencija povezanih s bioraznolikošću, konvencija o kemikalijama i otpadu te drugih relevantnih multilateralnih sporazuma o zaštiti okoliša, tijela UN-a, drugih relevantnih organizacija i dionika, uključujući financijske institucije i inicijative relevantne za tematske sektore, kako bi se poboljšala suradnja u kontekstu Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala i drugih relevantnih okvira;

Digitalne informacije o sekvenciranju (DSI) u vezi s genetskim resursima

22. PODSJEĆAJUĆI na odluke Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti 15/9 i 16/2, POTVRĐUJE da je multilateralni mehanizam podjele dobiti od upotrebe DSI-ja u vezi s genetskim resursima, uključujući njezin Fond Cali, inovativan alat za promicanje podjele dobiti i daljnju mobilizaciju resursa za bioraznolikost te NAGLAŠAVA potrebu za njegovom učinkovitom provedbom, pri čemu istodobno treba raditi na pružanju veće pravne sigurnosti i jasnoće te stvaranju jednakih uvjeta;
23. NAPOMINJE da u skladu s Odlukom 16/2 samo zemlje u razvoju te autohtoni narodi i lokalne zajednice ispunjavaju uvjete za pristup Fondu Cali, međutim ISTIČE da je u skladu s Konvencijom podjela dobiti od upotrebe genetskih resursa moguća za sve stranke na temelju načela da su sve one pružatelji i korisnici genetskih resursa te NAGLAŠAVA potrebu za daljnjim radom u tom pogledu, prema potrebi;
24. ISTIČE važnost održavanja i poboljšanja otvorenog pristupa DSI-ju, što je ključno za znanstvena istraživanja i inovacije te PONOVRNO POTVRĐUJE da multilateralni mehanizam ne bi trebao zahtijevati praćenje i slijeđenje;
25. UVIĐA da javne istraživačke i akademske institucije aktivno sudjeluju u dijeljenju nenovčanih koristi putem javnih istraživanja o upotrebi DSI-ja i povezane izgradnje i razvoja kapaciteta te POTIČE relevantne inicijative da nastave taj rad;
26. POTIČE suradnju sa subjektima koji upravljaju bazama podataka kako bi se poduprla provedba multilateralnog mehanizma podjele dobiti od upotrebe DSI-ja u vezi s genetskim resursima;

27. ISTIČE da bi daljnji razvoj operativnih modaliteta u okviru multilateralnog mehanizma, uključujući moguće nove modalitete doprinosa, trebao biti u skladu s kriterijima navedenima u stavku 9. Odluke 15/9, utemeljen na dokazima i ne bi trebao prejudicirati ishod prvog preispitivanja učinkovitosti multilateralnog mehanizma, uključujući Fond Cali, na konferenciji COP 18;
28. NADALJE ISTIČE važnost izbjegavanja mogućeg gomilanja obveza u okviru režima pristupa i podjele dobiti te NAGLAŠAVA potrebu za izbjegavanjem nepotrebne složenosti i birokratskog opterećenja;
29. sa zabrinutošću PRIMA NA ZNANJE mali broj doprinosa Fondu Cali, PREPOZNAJE potrebu za informiranjem o Fondu Cali u svim sektorima, ISTIČE važnost doprinosa privatnog sektora i POTIČE subjekte iz privatnog sektora diljem svijeta koji imaju koristi od upotrebe DSI-ja u vezi s genetskim resursima da daju doprinos Fondu Cali i dijele nenovčane koristi; POZDRAVLJA javna, privatna i multilateralna partnerstva i inicijative u svim sektorima i na svim platformama u tom pogledu, kao i izgradnju kapaciteta i potporu potpunoj operacionalizaciji Fonda Cali;

Mobilizacija sredstava

30. PODSJEĆA na plan utvrđen u Odluci 16/34 Konferencije stranaka Konvencije o biološkoj raznolikosti i PONOVRNO POTVRĐUJE predanost usklađenom napretku u oba područja;
31. PONAVLJA da je predano mobilizaciji sredstava iz svih izvora; POZIVA sve zemlje koje to mogu učiniti da doprinesu međunarodnom financiranju bioraznolikosti, u skladu s nacionalnim okolnostima i dinamičnom i promjenjivom prirodom svojih pojedinačnih mogućnosti, te ODLUČNO POZIVA dionike, uključujući privatni i financijski sektor, da povećaju svoj doprinos provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala te da svoje financijske tokove usklade s tim okvirom;

32. NAGLAŠAVA da su EU i njegove države članice zajedno uvjerljivo najveći pružatelji službene razvojne pomoći povezane s bioraznolikošću na svijetu;
33. ISTIČE pozitivan trend u vezi s međunarodnim financiranjem bioraznolikosti o kojem je izvjestio OECD, pri čemu je financiranje bioraznolikosti u 2024. doseglo 18,9 milijardi USD, a financiranje povezano s bioraznolikošću 34,2 milijarde USD;
34. PREPOZNAJE važnost transparentnosti, dosljednosti i metodološke jasnoće u izvješćivanju o međunarodnom financiranju bioraznolikosti;
35. POTVRĐUJE kontinuiranu važnost Globalnog fonda za okoliš (GEF) kao financijskog mehanizma Konvencije, POZDRAVLJA obveze preuzete pri devetoj nadopuni tog fonda i ishode u pogledu ciljeva za najmanje razvijene zemlje i male otočne države u razvoju, autohtone narode i lokalne zajednice, kao i mobilizaciju privatnog sektora, te POTIČE sadašnje i potencijalne doprinositelje da pravodobno i ambiciozno finaliziraju svoje doprinose za devetu nadopunu Globalnog fonda za okoliš (GEF-9) u skladu s primjerom koji su pokazale države članice EU-a;
36. PREPOZNAJE uspješno programiranje Fonda za globalni okvir za bioraznolikost (GBFF) i POZIVA na preuzimanje daljnjih obveza za davanje doprinosa tom fondu iz svih izvora;
37. UVIĐA da javno međunarodno financiranje bioraznolikosti trenutačno osigurava i mobilizira ograničen broj zemalja te POTVRĐUJE potrebu za razmatranjem načina za sustavno proširenje osnove doprinosa i povećanje broja doprinositelja financiranju bioraznolikosti, u skladu s razvojem nacionalnih okolnosti i sposobnosti tijekom vremena te gospodarskim okolnostima, na dobrovoljnoj i sporazumnoj osnovi te primjerice putem mogućih okvirnih objektivnih kriterija, među ostalim periodičnim preispitivanjem i, prema potrebi, izmjenom popisa utvrđenog na temelju članka 20. stavka 2. Konvencije i u skladu s tim člankom; NAPOMINJE da bi se u tom pogledu trebalo na odgovarajući način savjetovati sa strankama;

38. ISTIČE da pri mobilizaciji resursa iz svih izvora važnu ulogu imaju privatni sektor i dionici te istraživanje potencijalnih dobrovoljnih i regulatornih inovativnih pristupa kao što su, u skladu s nacionalnim okolnostima, među ostalim, krediti za zaštitu prirode visokog integriteta i pristupi kružnog gospodarstva;
39. NAGLAŠAVA važnost postizanja napretka u izradi i provedbi nacionalnih planova za financiranje bioraznolikosti ili sličnih instrumenata, posebno podupiranjem provedbe financijskih rješenja kojima se oslobađa njihov potencijal za mobilizaciju domaćih resursa i PREPOZNAJE potencijalnu vrijednost međusektorskih nacionalnih platformi za jačanje mobilizacije domaćih i međunarodnih javnih i privatnih financijskih tokova te ubrzavanje provedbe ciljeva Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala;
40. UVIĐA da sva poduzeća ovise o bioraznolikosti i utječu na nju; NAGLAŠAVA važnost stvaranja poticajnog okružja za korjenite promjene, prema potrebi i u skladu s nacionalnim okolnostima, uključujući uspostavu okvira politika te pravnog i regulatornog okvira za poduzeća kako bi doprinijela očuvanju, obnovi i održivom korištenju bioraznolikosti te POZDRAVLJA nalaze IPBES-ove ocjene o poslovanju i bioraznolikosti;
41. ISTIČE da je hitno potrebno ubrzati utvrđivanje poticaja i ukinuti, postupno ukinuti ili reformirati poticaje, uključujući subvencije, koji su štetni za bioraznolikost na razmjeran, pravedan, pošten, učinkovit i pravičan način, počevši od najštetnijih, te povećati pozitivne poticaje za očuvanje i održivo korištenje bioraznolikosti u skladu s 18. ciljem Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala;

Pitanja povezana s autohtonim narodima i lokalnim zajednicama

42. PONOVRNO POTVRĐUJE prava autohtonih naroda, među ostalim kako su utvrđena u Deklaraciji UN-a o pravima autohtonih naroda⁷;
43. Pozdravlja osnivanje Pomoćnog tijela za članak 8. točku (j) i druge odredbe Konvencije o biološkoj raznolikosti povezane s autohtonim narodima i lokalnim zajednicama na konferenciji COP 16 i NAGLAŠAVA potrebu za utvrđivanjem načina rada s postupcima uključivog sudjelovanja, koji na odgovarajući način odražava ključnu važnost osiguravanja smislenog, potpunog i učinkovitog sudjelovanja autohtonih naroda i lokalnih zajednica u okviru tog tijela;
44. PREPOZNAJE važnu, presudnu ulogu i doprinos autohtonih naroda i lokalnih zajednica kao čuvara bioraznolikosti i tradicionalnog znanja, inovacija i praksi relevantnih za očuvanje i održivo korištenje bioraznolikosti; NAGLAŠAVA važnost poštovanja međunarodnog prava u području ljudskih prava i međunarodnih instrumenata u tom području;
45. ISTIČE potrebu za potpunom i učinkovitom provedbom programa rada u vezi s člankom 8. točkom (j) i drugim odredbama Konvencije o biološkoj raznolikosti povezanima s autohtonim narodima i lokalnim zajednicama do 2030., među ostalim potpunim, učinkovitim i smislenim sudjelovanjem autohtonih naroda i lokalnih zajednica u relevantnim postupcima donošenja odluka;

⁷ Rezolucija Opće skupštine UN-a 61/295.

Sintetska biologija

46. PREPOZNAJE brz napredak u primjeni sintetske biologije, kao i moguće pozitivne i negativne posljedice na tri cilja Konvencije i provedbu Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala te potrebu za odgovarajućim praćenjem i ocjenjivanjem, među ostalim u području umjetne inteligencije i računalne biologije u kontekstu Konvencije, i PREDLAŽE daljnje razmatranje nedavnog tehnološkog razvoja u području sintetske biologije;
47. POZDRAVLJA rad *Ad hoc* tehničke stručne skupine za sintetsku biologiju i nacrt tematskog akcijskog plana za potporu izgradnji i razvoju kapaciteta, pristupu tehnologiji i razmjeni znanja te njihovu prijenosu u kontekstu sintetske biologije, na temelju predostrožnog pristupa sadržanog u 15. načelu Deklaracije iz Rija o okolišu i razvoju;

Morska i obalna bioraznolikost

48. NAGLAŠAVA da se u nacionalnim strategijama i akcijskim planovima za bioraznolikost morska i obalna bioraznolikost općenito ne uzima u obzir na odgovarajući način te ISTIČE potrebu za jačanjem njezine integracije u nacionalno planiranje i provedbu u području bioraznolikosti, među ostalim promicanjem koherentnosti politika u relevantnim sektorima i intenziviranjem transformativnih mjera za očuvanje, obnovu i održivo korištenje morske bioraznolikosti;

49. ISTIČE važnost nastavka ulaganja napora u utvrđivanje i opisivanje područja koja ispunjavaju kriterije za ekološki ili biološki značajna morska područja te donošenja dobrovoljnih smjernica o postupcima stručnog ocjenjivanja tih područja i drugih relevantnih kompatibilnih i komplementarnih znanstvenih kriterija kako bi se osiguralo da postupak utvrđivanja tih područja nastavi pružati vrijedan znanstveni i tehnički doprinos provedbi Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala, drugih međunarodnih instrumenata, okvira i nadležnih organizacija te budućoj provedbi Sporazuma na temelju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom korištenju morske bioraznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije;
50. NAGLAŠAVA da bi se u postupku utvrđivanja ekološki ili biološki značajnih morskih područja trebali u potpunosti poštovati suverenitet, suverena prava ili jurisdikcija obalnih država kako je predviđeno Konvencijom Ujedinjenih naroda o pravu mora (UNCLOS) i PODSJEĆA na Rezoluciju Opće skupštine Ujedinjenih naroda 80/110 od 9. prosinca 2025., kojom se ponovno potvrđuje da se UNCLOS-om utvrđuje pravni okvir unutar kojeg se moraju provoditi sve aktivnosti u oceanima i morima;
51. POZDRAVLJA stupanje na snagu Sporazuma na temelju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom korištenju morske bioraznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije, primjećujući da dijeli mnoge zajedničke ciljeve s Konvencijom; ISTIČE ključne doprinose i sinergiju koji se mogu ostvariti budućom provedbom Sporazuma na temelju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom korištenju morske bioraznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije i POZIVA NA djelotvornu i učinkovitu suradnju između Konvencije o biološkoj raznolikosti, tog sporazuma i relevantnih platformi za znanstvenu politiku;
52. NAGLAŠAVA da je potrebno nadovezati se na ishode stručne radionice održane u Bergenu (Norveška) od 2. do 5. prosinca 2025. na temu morske bioraznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije kako bi se postigao napredak u radu u okviru Konvencije i poboljšala suradnja ili sinergija sa Sporazumom na temelju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravu mora o očuvanju i održivom korištenju morske bioraznolikosti na područjima izvan nacionalne jurisdikcije;

53. ISTIČE važnost ubrzavanja napretka prema učinkovitom očuvanju i upravljanju najmanje 30 % oceana do 2030. u okviru 3. cilja Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala, među ostalim na područjima izvan nacionalne jurisdikcije;

Druga pitanja povezana s konferencijom COP 16

54. NAGLAŠAVA potrebu za povećanjem učinkovitosti i djelotvornosti postupaka u okviru Konvencije o biološkoj raznolikosti te određivanja prioriteta unutar tih postupaka, među ostalim putem procesa koji usmjeravaju stranke;
55. NAGLAŠAVA potrebu za donošenjem novog višegodišnjeg programa rada usmjerenog na ubrzano i olakšano djelovanje stranaka na terenu, uz istodobno osiguravanje uravnotežene potpore za provedbu svih triju ciljeva Konvencije i Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala, potpunu provedbu postojećih alata i programa Konvencije o biološkoj raznolikosti i izbjegavanje udvostručavanja napora;
56. NADALJE NAGLAŠAVA potrebu za razmatranjem ishoda funkcionalnog preispitivanja kako bi se povećala učinkovitost Tajništva, posebno za održavanje sastanaka i olakšavanje provedbe Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala;

POGLAVLJE II. – KARTAGENSKI PROTOKOL O BIOLOŠKOJ SIGURNOSTI

57. POZDRAVLJA velik broj petih nacionalnih izvješća podnesenih na vrijeme, NAGLAŠAVA potrebu za potpunom provedbom Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti jačanjem nacionalnih okvira za biosigurnost, donošenjem pouzdanih znanstveno utemeljenih postupaka za procjenu rizika i upravljanje rizikom, poboljšanjem izgradnje kapaciteta i tehničke potpore upotrebom mehanizma za razmjenu obavijesti o biološkoj sigurnosti radi razmjene informacija te promicanjem informiranosti i angažmana dionika;
58. PONOVO ISTIČE da je sposobnost otkrivanja i identifikacije modificiranih živih organizama važan element u provedbi Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti te stoga PODUPIRE dopunjavanje i ažuriranje budućih izdanja Priručnika za osposobljavanje o otkrivanju i identifikaciji modificiranih živih organizama u kontekstu Kartagenskog protokola o biološkoj sigurnosti ako se može pružiti dodana vrijednost;

59. POZDRAVLJA prikupljanje informacija u vezi s nacionalnim zakonodavstvom, propisima i smjericama o novim dostignućima u modernoj biotehnologiji;
60. POZDRAVLJA rad *Ad hoc* tehničke stručne skupine za procjenu rizika, uključujući njezine rezultate u vezi s primjenom kriterija za utvrđivanje i određivanje prioriteta posebnih pitanja procjene rizika, te PODUPIRE izradu dodatnih dobrovoljnih smjernica na temelju popisa prioriternih tema koje je utvrdila ta skupina kako bi se odgovorilo na potrebe zajedničke velikom broju stranaka i NAGLAŠAVA potrebu za realističnim planom rada za sve uključene aktere, uključujući moguću *ad hoc* tehničku stručnu skupinu;
61. PONOVRNO ISTIČE važnost predostrožnog pristupa sadržanog u 15. načelu Deklaracije iz Rija o okolišu i razvoju te znanstveno utemeljene pojedinačne procjene rizika za okoliš u odlukama povezanim s modificiranim živim organizmima;

POGLAVLJE III. – PROTOKOL IZ NAGOYE O PRISTUPU I PODJELI DOBITI

62. ISTIČE da je važno uzeti u obzir ključne nalaze i poruke iz druge ocjene i preispitivanja učinkovitosti Protokola iz Nagoye za provedbu Protokola i Globalnog okvira za bioraznolikost iz Kunminga i Montreala, posebno u osiguravanju odgovarajućeg pristupa genetskim resursima, te da se koristi koje proizlaze iz korištenja genetskih resursa pravedno i pravično dijele, čime se doprinosi očuvanju i održivom korištenju bioraznolikosti;
63. NAGLAŠAVA potrebu da stranke pojednostavne i racionaliziraju pravne i administrativne mjere te mjere politika kako bi se olakšao pristup genetskim resursima i osiguralo da se koristi koje proizlaze iz njihova korištenja dijele na pravedan i pravičan način, u skladu s odredbama Protokola iz Nagoye i drugim relevantnim međunarodnim instrumentima za pristup i podjelu dobiti.